

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Миланка Димитрова Славова, УНСС
научна специалност „Световно стопанство и МИО“

Относно: дисертационен труд на тема «**Възможности за прилагане на метода на сценария в сектора на информационните и комуникационните технологии в България**» за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, по научна специалност „Социално управление» в СУ «Св. Климент Охридски» София

Автор на дисертационния труд: Тодор Ялъмов

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури за защита на дисертационния труд, въз основа на заповед P038-67 от 29.01.2015 г. на Ректора на СУ «Св. Климент Охридски»

1. Информация за докторанта

Тодор Ялъмов придобива ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ в СУ „Св.Климент Охридски“. Натрупвал е значителен преподавателски опит в катедрата по „Стопанско управление“ на същия университет. По темата на дисертацията и по широк кръг проблеми на съвременното икономическо и политическо развитие на страната, и конкретно в сектора на информационните и комуникационните технологии, той придобива като старши анализатор в икономическата програма на Центъра за изследване на демокрацията.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд “Възможности за прилагане на метода на сценария в сектора на информационните и комуникационните технологии в

България” е с обем 221 страници и е структуриран в три глави, увод и заключение. В използваната литература са посочени 42 български литературни източника и 94 на английски език, които обхващат монографии, статии и публикации на международни организации. Изложението на дисертацията е логично. В първа и втора глава се анализират същността и приложението на метода на сценария и сложността на сектора на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) в България и в трета глава се изследват възможностите за решаване на проблеми на развитието на сектора чрез използването на метода на сценария. Към дисертацията са разработени 4 приложения, две от които са свързани непосредствено с направеното изследване.

Избраната тема на дисертацията е актуална както за развитието на теорията, така и за практиката на фирменото управление и секторната политика в ИКТ. Наличието на различни практически подходи към метода на сценария и неговото прилагане при разработването на стратегически национални и регионални решения, в областта на науката и технологиите, във фирменото планиране, особено на големи компании, както и многобройните международни изследвания и теоретични различия правят актуално осмислянето на възможностите методът да се приложи към решаването на проблеми в динамично развиващи се и водещи сектори на българската икономика и управление. Изследванията върху тези проблеми в българската научна литература са ограничени.

Докторантът е формулирал ясно обекта, предмета на изследването, целите, основната теза и изследователските задачи.. Те са свързани с ниската степен на използване на метода на сценария в ИКТ и неговия потенциал за иновативното им развитие.

Избраната методика на изследването дава възможност да се постигнат целите и да се потвърди или отхвърли направената хипотеза. Изводите от изследването се основават както на обобщаването и сравнението на теоретични възгледи и практики, така и на емпирични изследвания на знанията и уменията да се използва метода от българските ИКТ фирми. В заключението докторантът е посочил ограниченията на своето изследване.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати.

Докторантът е показал, че познава много добре научните постижения в изследваната област и може да систематизира и да осмисля съществуващите научни тези. Той е обобщил значителен брой публикации и е представил вярно същността на метода на сценария и неговите възможности при вземането на решения в сложна среда.

Постигане на дисертацията е задълбоченият сравнителен анализ на теоретичните подходи към метода на сценария, еволюцията в неговото приложение и връзка с други научно-приложни области.

Постигане на дисертацията е също така анализът на ИКТ сектора в България. Докторантът е направила убедителни изводи за развитието му след 90-те години. Дългогодишният изследователски опит по тази проблематика му дава възможност да представи аргументирано проблемите при статистическото проследяване, разграничаването на сивата част на сектор, приноса му към икономическото развитие на страната и възможностите на фирмите да разработват и изпълняват дългосрочни стратегии. Важно достойнство на дисертацията е разработването и апробирането на индексите за иновативност и т.нар. индекс на сиво в ИКТ сектора.

Докторантът е формулирал значими за практиката на стратегическото управление изводи за използването на метода на сценария от по-иновативните ИКТ фирми, с по-високи разходи за НИРД и с ясна експортна ориентация и глобализиране на бизнеса.

В заключителната част докторантът е направил обобщаващи изводи за резултатите от изследването и връзката им с хипотезата на дисертацията.

Научният апарат на дисертацията е много добър, идеите са аргументирани ясно и липсват логически противоречия. С конкретни препратки са указани източниците, които докторантът е използвал. Стилът на разработката и използването на научната терминология са прецизни. Оформлението на работата и приложенията представят убедително направените изводи от изследването.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приносите за науката и практиката на дисертацията могат да се търсят в следните насоки:

Допълнение към съществуващата теория и методология, което повишава нейната валидност. Докторантът обогатява научната представа за приложението на метода на сценария на равнище фирма като холистичен управленски метод и допълва инструментариума за неговото приложение.

Приложение на съществуващата методология за анализ и решение на конкретен икономически проблем с формулирани изводи и препоръки за управленската практика. Към този принос могат да се отнесат резултатите от изследванията на ИКТ сектора в България и разработените и тествани индекси за сложността и иновативността на равнище фирма в него.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът е представил три научни статии, доклад от конференция и пет научно-приложни статии. Те отразяват основните проблеми, разгледани в дисертацията по отношение на състоянието и развитието на сектора на ИКТ в България и приложението на метода на сценария в стратегическото му управление на равнище фирма.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат от Тодор Ялъмов е с обем 53 стандартни страници. Той отразява пълно и коректно съдържанието на дисертацията и представя основните резултати от изследването. В него са посочени приносите и направените публикации, свързани с темата на дисертацията.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към дисертационния труд могат да бъдат отправени следните препоръки:

Докторантът би могъл да направи по-ясни изводи за ограниченията на метода на сценария и влиянието им върху ИКТ фирмите. Биха могли да се

формулират също така по-конкретни изводи за приложението му на секторно равнище и приноса за по-ефективното разработване и приложение на национална секторна политика в тази област.

Разработването на дисертацията е продължителен процес и това води до включване на изследвания и резултати от преди десетилетие. Би било добре, ако докторантът може да повтори част от тези изследвания и да публикува изводи за промени или устойчивост на тенденции в ИКТ сектора в България.

Независимо от тези бележки, представеният труд представлява цялостно завършено изследване, което се основава на задълбочени знания, огромна изследователска работа и публикуването на ръководство как точно да се използва метода на сценария от фирмите в България ще бъде много полезно.

Заключение: Представеният дисертационен труд на тема ««Възможности за прилагане на метода на сценария в сектора на информационните и комуникационните технологии в България»» представлява актуално и задълбочено изследване на приложението на метода на сценария в българските фирми. Въз основа на посочените достойнства, плод на дългогодишните изследователски усилия на докторанта, и конкретните научни приноси давам положителна оценка на дисертационния труд и подкрепям присъждането на образователната и научна степен „доктор” на Тодор Ялъмов по научна специалност „Социално управление“.

16.04. 2015 г.
гр.София

Рецензент:
(доц.д-р Миланка Славова)